

Kaisa Mäntynen, Marko Nurmikolu

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

VN/9654/2024

Lausuntopyyntö:

Hallituksen esitys laiksi eläintenhyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta

Esityksen mukaan eläinten hyvinvoinnista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös valtion vahingonkorvausvastuusta sekä säännös, jonka mukaan kunta määrää ja perii maksuja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Lakiin ehdotetaan myös täsmennettävän kunnaneläinlääkärin suoritteista perittävien maksujen asetuksenantovaltuutta. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi teknisluontoisia tarkennuksia.

Lakiehdotuksen 114.3 §:n mukaan kunta määrää ja perii maksuja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Maksujen suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia, jollei valvonta-asetuksesta muuta johdu. Valvonta-asetuksen 82 artiklassa säädetään maksujen laskentaperusteista. Artikla koskee vain pakollisia maksuja. Tämän vuoksi 80 artiklan mukaisten muiden maksujen laskentaperuste olisi se, että maksujen suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia.

Kuntaliiton lausunto

Kuntaliitto näkee myönteisenä, että lakiehdotuksen mukaan kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suorittamasta eläintenhyvinvoinninvalvonnasta kunnalla on mahdollisuus periä maksua. Lakiehdotus ei kuitenkaan ratkaise nykyjärjestelmän hallinnollista raskautta.

Lakiehdotuksen 114.3 §:n mukaiset maksut määriteltäisiin käytännössä kunnan vahvistamassa taksassa. Tämä tulisi selventää lakiehdotukseen. Kuntaliitto ehdottaakin, että ko. pykälään tarkennetaan ”kunta perii hyväksymänsä taksan mukaiset maksut”. Kuntaliitto huomauttaa että maksujen muutoksenhaku tulee myös selventää lakiehdotukseen (esim. 112.3§). Kunnan

vahvistamasta taksasta muutoksenhaku tapahtuu tekemällä oikaisuvaatimus viranomaiselle ja tämän jälkeen menettelynä on kunnallisvalitus.

Eläinlääkintähuoltolain (76572009) 23 §:ssä säädetään kunnan oikeudesta saada valtion varoista korvaus eläintenhyvinvointilain mukaan kunnaneläinlääkärille kuuluvien tehtävien suorittamisesta. Lakiehdotuksen mukaan kunta määrää ja perii maksuja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista suoritteista. Kuntaliitto kannattaa kunnan mahdollisuutta laskuttaa eläintenhyvinvoinnin valvonnasta. Lakiehdotus tarkoittaisi kuitenkin, että samasta tarkastuksesta laskutettaisiin eri perusteilla, riippuen siitä onko valvontaa tehnyt terveydensuojelua valvova viranhaltija vai kunnan eläinlääkäri.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan valtion toimeksiantotehtävät (eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta) tulee siirtää valtion tehtäväksi. Valvontatehtävien hoitaminen suuremmalla alueella vähentäisi valvonnan järjestämiseen liittyviä ongelmia. Kunnilla on suuria vaikeuksia rekrytoida riittävästi eläinlääkäreitä ja valtion toimeksiantotehtävien (eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta) hoitaminen kunnissa hankaloittaa tilannetta entisestään. Lisäksi nykyjärjestelmän laskutuskäytännöt aiheuttavat sekä kunnissa että aluehallintovirastoissa suurta hallinnollista taakkaa, josta päästäisiin eroon, mikäli tehtävät siirretäisiin valtion tehtäväksi.

Kuntaliitto esittääkin eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan tehtävien siirtämistä Ruokavirastoon osana valtion aluehallintouudistusta. Uudistuksen myötä nykyisten aluehallintovirastojen MMM:n hallinnonalan tehtävät (elin-tarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto, eläintauti sekä vaativat eläinsuojelutehtävät) siirtyvät Ruokavirastoon. Aluehallintovirastot hoitavat tälläkin hetkellä vaativimmat eläinsuojeluvalvontatapaukset, ja tehtävien keskittäminen yhdelle viranomaiselle tehostaisi toimintaa sekä mahdollistaisi paremmin eläinsuojeluvalvontaa hoitavien viranhaltijoiden kollegiaalisen tuen. Ruokavirastossa olisi myös luultavasti kattavammin tarjolla juristiapua vaativien eläinsuojelutapausten hoitamiseen.

SUOMEN KUNTALIITTO

Miira Riipinen
Johtaja, yhdyskunta- ja ympäristö

Kaisa Mäntynen
Erityisasiantuntija, ympäristöterveys